

Aan: het college van B&W van de gemeente Groningen
Betreft: vragen ex art. 42 RvO inzake Mensenrechten

Groningen, 10 december 2013

Geacht college,

Wanneer het over mensenrechten gaat, gaan uw gedachten wellicht uit naar vrijheidsstrijders of burgerrechtenactivisten. Gandhi, Martin Luther King, Nelson Mandela of Malala. Wellicht denkt u niet gelijk aan gemeentelijk beleid, decentralisaties, gehandicaptenbeleid, mensenhandel of de opvang van asielzoekers. Toch gaat het ook hier over mensenrechten, want ze gelden altijd, overal en voor iedereen. Verschillende verdragen van de Universele Verklaring voor de Rechten van de Mens hebben een rechtstreekse verbinding met gemeentelijk beleid. Onze grondwet bepaalt dat deze verdragen automatisch doorwerken in Nederland, tenzij ze te vaag zijn en daardoor praktisch niet uitvoerbaar. De verplichtingen die daaruit voortvloeien voor onze gemeente zijn dan bijvoorbeeld het recht op huisvesting als het gaat om de opvang van daklozen, de rechten van het kind bij het formuleren van het jeugdbeleid en de decentralisatie van de jeugdzorg, of het recht op lichamelijke integriteit bij de aanpak van huiselijk geweld. Dus ook in Nederland en ook – of juist – op het lokale niveau gaat het over mensenrechten. Of zoals de commissaris van de koning in Flevoland het uitdrukte: *'Mensenrechten krijgen juist betekenis op het lokale niveau. Als ze daar geen betekenis hebben, hebben ze dat ook niet op het universele niveau.'*

Landelijk wordt er al enkele jaren door met name de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en Amnesty International geprobeerd de betekenis van mensenrechten voor gemeenten te concretiseren. Zo publiceerden zij een brochure voor bestuurders en ambtenaren¹ en organiseerden zij meerdere inspiratie- en netwerkbijeenkomsten. De gedachte hierachter is dat mensenrechten gemeenten een houvast kunnen geven voor het maken en monitoren van beleid, een referentiekader bieden voor het stellen van prioriteiten en het afleggen van verantwoordelijkheden. Tegelijkertijd helpen mensenrechten ook om burgers bewust te maken van hun eigen rechten en verantwoordelijkheden. En ze geven gemeenten, burgers en maatschappelijke organisaties een gemeenschappelijke taal om hun gedachten te bepalen. Wat GroenLinks betreft onderzoeken we ook in onze gemeente of en hoe we mensenrechten in Groningen in de praktijk brengen.

De fractie van GroenLinks vraagt zich het volgende af:

1. De VNG en Amnesty International hebben al meerdere malen bijeenkomsten georganiseerd rond het thema mensenrechten op lokaal niveau. Is het college daarvan op de hoogte? Is het college bekend met de brochure 'Goed bezig'? Wat vindt het college hiervan? Biedt het handvatten om in Groningen met mensenrechten aan de slag te gaan?

---

¹ Goed bezig, oktober 2012.

http://www.amnesty.nl/sites/default/files/public/mensenrechten_voor_gemeenten_0.pdf

Heeft het college geantwoord op verzoeken vanuit VNG en Amnesty International in 2012 mee te doen aan een onderzoek? Waarom wel of niet?

2. Wat is de mening van het college als het gaat om de betekenis van mensenrechten op lokaal niveau? Welke organisaties en instellingen leveren daar een bijdrage aan? Hoe neemt u mensenrechten mee in uw afwegingen? Bent u met GroenLinks van mening dat de rol van mensenrechten in de gemeente Groningen sterker op de agenda gezet zou kunnen worden?

De gemeente Utrecht heeft twee jaar geleden – met succes – de Europese Week van de Lokale Democratie, een initiatief van de Raad van Europa, georganiseerd. De week wordt jaarlijks georganiseerd om burgers bewust te maken van lokale democratie en mensenrechten. De burgemeester riep gevestigde bedrijven op iets te organiseren waarbij de ‘meest vernieuwende initiatieven’ een geldbedrag wonnen. Ook werd er een inspiratiebijeenkomst en slotmanifestatie georganiseerd. Daar stonden vragen centraal, als: hoe kunnen we de leefbaarheid in de stad verbeteren, armoede bestrijden en kwetsbare groepen helpen. De week leverde daarmee een belangrijke bijdrage aan bewustwording en onderzoek.

Vorig jaar zomer werd bekend dat Groningen, in navolging van vele andere gemeenten in Europa, in oktober 2012 de Europese Week van de Lokale Democratie zou gaan organiseren. De week vond in Groningen echter geen doorgang: er waren slechts een handvol initiatieven aangemeld. Volgens het college ‘te weinig voor een succesvol en inhoudelijk programma’. GroenLinks heeft daarover de volgende vragen:

3. Waarom is dit in Groningen niet gelukt? Hoe blikt het college daar op terug? Zou het college voor 2014 willen onderzoeken de Europese Week van de Lokale Democratie alsnog – samen met anderen – te organiseren? Waarom wel of niet? Hoe ziet het college daarin de samenwerking met VNG en Amnesty International? Gaat u bij hen advies inwinnen?
4. De gemeente Utrecht heeft onderzoek laten doen naar hoe zij invulling geeft aan internationale mensenrechtenverdragen. Wat zou u vinden van een vergelijkbaar onderzoek door de Rijksuniversiteit Groningen in onze gemeente? Wil het college zich hiervoor gaan inspannen?

Namens de GroenLinks-fractie,
Kris van der Veen